

DI LẶC BỒ TÁT SỞ VÂN BỒN NGUYỆN KINH

Đại Chánh (Taisho) vol. 12, no. 349

Hán dịch: Trúc Pháp Hộ

Phiên âm & Lược dịch: Nguyên Tánh & Nguyên Hiển

Hiệu đính: Thích Nữ Huệ Dung (02-2007)

Tuệ Quang Wisdom Light Foundation

PO Box 91748, Henderson, NV 89009

Website <http://www.daitangvietnam.com>

Email info@daitangvietnam.com

TUỆ QUANG 慧光 FOUNDATION http://www. daitangvietnam. com
Nguyên Tánh Trần Tiễn Khanh & Nguyên Hiển Trần Tiễn Huyền Phiên Âm và Lược Dịch
Sun Apr 30 21:55:36 2006
Thích Nữ Huệ Dung hiệu đính lần 1. Ngộ Tùng lần 2.
=====

Taisho Tripitaka Vol. 12, No. 349 彌勒菩薩所問本願經
Taisho Tripitaka Vol. 12, No. 349 Di-lặc Bồ-tát sở vấn Bồn Nguyên Kinh
CBETA Chinese Electronic Tripitaka V1. 9 (UTF 8) Normalized Version, Release Date: 2004/11/20
=====

Thích Nữ Huệ Dung hiệu đính
No. 349 [No. 310(42)]

彌勒菩薩所問本願經
Di-lặc Bồ-tát sở vấn Bồn Nguyên Kinh
Di-lặc Bồ Tát Sở Vấn Bồn Nguyên Kinh

西晉月氏國三藏竺法護譯
Tây Tân nguyệt thị quốc Tam Tạng trúc Pháp hộ dịch
Đời Tây Tân, Tam tạng Trúc Pháp Hộ người Nhục Chi dịch.

聞如是。一時佛遊於披祇國。

Văn như thì. Nhất thời Phật du ư phi kì quốc.
Nghe như thế này, một thỏa nọ, đức Phật du hóa ở nước Phi Kì,
妙華山中恐懼樹間鹿所聚處。與大比丘眾俱。

Diệu hoa sơn trung khùng cụ thụ gian lộc sở tu xứ. Dù Đại Tỷ kheo chúng câu.
trong núi Diệu hoa, là nơi đáng sợ vì trong rừng cây này cọp thường tập trung,
cùng chúng đại tỷ kheo đầy đủ

比丘五百人一切賢聖神通已達悉尊比丘。

Tỷ kheo ngũ bách nhân nhất thiết hiền Thánh Thầy thông dĩ đạt tất tôn Tỷ kheo.
năm trăm vị Tỷ kheo, hết thảy là những bậc hiền thánh chúng đạt thần thông.

其名曰賢者了本際。賢者馬師。賢者憇波。賢者大稱。

Kỳ danh viết hiền già liễu bồn té. Hiền già Mã sư. Hiền già hòa ba. Hiền già Đại xung.

Tên của các vị đó là: Hiền già Liễu Bồn Té, Hiền già Mã Sư, hiền già Hòa Ba,
Hiền già Đại Xung.

者賢善。賢者離垢。賢者具足。賢者牛吼。

Hiền già hiền thiện. Hiền già ly cấu. Hiền già cụ túc. Hiền già ngưu hòm。
Hiền già Hiền Thiện, Hiền già Ly Cấu, Hiền già Cụ Túc, Hiền già Ngưu Tu,
賢者鹿吉祥。賢者優為迦葉。賢者那翼迦葉。

Hiền già lộc cát tường. Hiền già ưu vi ca diệp. Hiền già na dục ca diệp。
Hiền già Lộc Cát Tường, Hiền già Úu Vi Ca Diệp, Hiền già Na Dục Ca Diệp,
賢者迦翼迦葉。賢者大迦葉。賢者所說。賢者所著。

Hiền già ca dục ca diệp. Hiền già Đại ca diệp. Hiền già sở thuyết. Hiền già sở trú.

Hiền già Ca Dục Ca Diệp, Hiền già Đại Ca Diệp, Hiền già Sở Thuyết, Hiền già Sở Trước,

賢者面王。賢者難捉。賢者和難。賢者羅云。

Hiền già diện Vương. Hiền già nan đề. Hiền già hòa-nan. Hiền già la vân.
Hiền già Diện Vương, Hiền già Nan Đề, Hiền già Hòa Nan, Hiền già La Vân,
賢者阿難。如是之輩。五百比丘。

Hiền giả A-nan。Nhu thị chi bối。Ngũ bách Tỷ kheo。
Hiền giả A-nan những bậc tiền bối như thế, gồm có năm trăm Tỷ-kheo.
復有菩薩如彌勒等五百人。其名曰增意菩薩。堅意菩薩。
Phục hữu Bồ-tát như Di-lặc đắc ngũ bách nhân。Kỳ danh viết tăng ý Bồ-tát。Kiên ý Bồ-tát。
Lại có Bồ-tát như Di-lặc.v.v. Năm trăm người tên của các vị đó là: Bồ-tát Tăng Ý, Bồ-tát Kiên Ý,
辯積菩薩。光世音菩薩。大勢至菩薩。
Biện tích Bồ-tát。Quang thê âm Bồ-tát。Đại thê chí Bồ-tát。
Bồ-tát Biện Tích, Bồ-tát Quan Thê Âm, Bồ-tát Đại Thê Chí,
瑛吉祥菩薩。軟吉祥菩薩。神通華菩薩。空無菩薩。
Anh cát tường Bồ-tát。Nhuyễn cát tường Bồ-tát。Thần thông hoa Bồ-tát。Không vô Bồ-tát。
Bồ-tát Anh Cát Tường, Bồ-tát Nhuyễn Cát Tường, Bồ-tát Thần Thông Hoa, Bồ-tát Không Vô,
慧信淨菩薩。根土菩薩。稱土菩薩。
Hỉ tín tịnh Bồ-tát。Căn độ Bồ-tát。Xung độ Bồ-tát。
Bồ-tát Hỷ Tín Tịnh, Bồ-tát Căn Độ, Bồ-tát Xung Độ,
柔軟音響菩薩。淨土菩薩。山積菩薩具足菩薩。
Nhu nhuyễn âm hưởng Bồ-tát。Tịnh độ Bồ-tát。Sơn tích Bồ-tát cụ túc Bồ-tát。
Bồ-tát Nhu Nhuyễn Âm Hướng, Bồ-tát Tịnh Độ, Bồ-tát Sơn Tích, Bồ-tát Cụ Túc,
根吉祥菩薩。如是等菩薩。五百人。
Căn cát tường Bồ-tát。Nhu thị đắc Bồ-tát。Ngũ bách nhân。
Bồ-tát Căn Cát Tường, nhu thê các vị đại Bồ-tát năm trăm vị.
爾時彌勒菩薩從座起整衣服長跪叉手白佛
Nhĩ thời Di-lặc Bồ-tát tòng tọa khởi chính y phục trường quy xoa thủ bạch Phật
Lúc bấy giờ Bồ-tát Di-lặc từ chỗ ngồi đứng dậy sửa y phục quỳ thẳng chắp tay
bạch đức Phật rằng:
言。願欲有所問。唯天中天聽者乃敢問。
Ngôn。Nguyễn dục hữu sở vấn。Duy Thiên trung Thiên thính giả nãi cảm vấn。
Nay con có chỗ muôn hỏi, xin đắc Thiên trung thiên cho mới dám thưa:
佛告彌勒菩薩。我當聽所問。便問在所欲。
Phật cáo Di-lặc Bồ-tát。Ngã đương thính sở vấn。Tiện vấn tại sở dục。
Đức Phật bảo Bồ-tát Di-lặc: Ta đang lắng, ngươi hay hỏi đi,
如來當隨其所欲。而發遣之令心歡喜。
Nhu Lai đương tùy kỳ sở dục。Nhi phát khiển chi linh tâm hoan hỉ。
Nhu Lai sẽ tùy chỗ muôn hỏi kia mà nói cho khiển tâm hoan hỷ.
於是彌勒菩薩得聽所問。踊躍歡喜白世尊言。
Ư thị Di-lặc Bồ-tát đắc thính sở vấn. Dũng được hoan hỉ bạch Thê tôn ngôn.
Lúc đó Bồ-tát Di-lặc được nghe chỗ hỏi hót vui mừng. Bạch đức Thê tôn:
菩薩有幾法行。皆棄諸惡道不隨惡知識中。
Bồ-tát hữu ki Pháp hạnh. Giai khí chư ác đạo bất tùy ác tri thức trung.
Bồ-tát có bao nhiêu pháp hạnh đều bỏ các đường ác không theo các ác tri thức?
佛告彌勒菩薩。善哉善哉彌勒。菩薩多所哀念。
Phật cáo Di-lặc Bồ-tát. Thiện tai Thiện tai Di-lặc. Bồ-tát đa sở ai niệm.
Phật bảo Bồ-tát Di-lặc: Hay thay! Hay thay! Nay Di-lặc, Bồ-tát có lo nghĩ xót xa,
多所安隱。愍傷諸天及人。
Đa sở an ồn. Mẫn thương chư Thiên cập nhân.
nhiều chỗ an ồn và thương tưởng chư thiên và loài người

乃發意問如來如此之義。諦聽常思念之。彌勒即言。唯然世尊。

Năi phát ý vân Nhu Lai như thử chi nghĩa. Đê thính thường tư niệm chi. Di-lặc túc ngôn. Duy nhiên Thê tôn.

Nên mới phát ý hỏi Nhu Lai nghĩa như thế này. Lắng nghe thường suy nghĩ kỹ, Di-lặc liền thua: Dạ vâng Thê tôn!

受教而聽。佛言彌勒。菩薩有一法行。

Thọ giáo nhi thính. Phật ngôn Di-lặc. Bồ-tát hữu nhất Pháp hạnh.

Chúng con xin thọ nhận lời chỉ dạy. Phật bảo Di-lặc rằng: Bồ-tát có một pháp hạnh,

棄諸惡道不隨惡知識中。何謂為一。

Khí chư ác đạo bất tùy ác tri thức trung. Hà vi vi nhất.

để bỏ các đường ác, không theo các ác tri thức. Sao gọi là một?

謂寂靜平等道意。是為一法。

Vị tịch tĩnh bình đẳng đạo ý. Thị vi vi nhất Pháp.

Nghĩa là vắng lặng, bình đẳng, đạo ý. Đó là một pháp.

佛語彌勒。菩薩復有二法行。

Phật ngữ Di-lặc. Bồ-tát phục hưu nhị Pháp hạnh.

Phật bảo Di-lặc: Bồ-tát lại có hai pháp hạnh

棄諸惡道不隨惡知識中。何等為二。一者住於定無所起。

Khí chư ác đạo bất tùy ác tri thức trung. Hà đẳng vi nhị. Nhất giả trụ ư định vô sở khởi.

để bỏ các đường ác, không theo các ác tri thức. Thế nào là hai? Một là an trú định tĩnh, không có chỗ sanh khởi.

二者方便別諸所見。是為二法。

Nhị giả phương tiện biệt chư sở kiến. Thị vi nhị Pháp.

Hai là khéo dùng phương tiện để phân biệt chỗ thấy biết. Đó là hai pháp.

佛語彌勒。菩薩復有三法行。

Phật ngữ Di-lặc. Bồ-tát phục hưu tam Pháp hạnh.

Phật nói Di-lặc: Bồ-tát lại có ba pháp hạnh

棄諸惡道不隨惡知識中。何等為三。一者得大哀法。

Khí chư ác đạo bất tùy ác tri thức trung. Hà đẳng vi tam. Nhất giả đắc Đại ai Pháp.

để bỏ các đường ác, không theo các ác tri thức. Thế nào là ba? Một là có pháp thương xót rộng lớn.

二者於空無所習。三者所知無所念。

Nhị giả ư không vô sở tập. Tam giả sở tri vô sở niệm.

Hai là ở không trung chẳng chỗ tụ tập. Ba là cái biệt chẳng chỗ nhớ nghĩ.

是為三法。

Thị vi tam Pháp.

Đó chính là ba pháp.

佛語彌勒。菩薩復有四法行。

Phật ngữ Di-lặc. Bồ-tát phục hưu tú Pháp hạnh.

Phật nói Di-lặc: Bồ-tát lại có bốn pháp hạnh

棄諸惡道不隨惡知識中。何等為四。一者立於誠。

Khí chư ác đạo bất tùy ác tri thức trung. Hà đẳng vi tú. Nhất giả lập ư giới. để các đường ác, không theo các ác tri thức. Thế nào là bốn? Một là đúng vững ở giới.

二者於一切法無所疑。三者樂處閑居。四者等觀。

Nhị giả ư nhất thiết Pháp vô sở nghi. Tam giả lạc xứ nhàn cư. Tú giả đẳng quán.

Hai là ở tất cả pháp không chỗ nghi ngờ. Ba là thích chỗ vắng lặng. Bốn là quán xét bình đẳng.

是為四法。

Thị vi tú Pháp.

Đó là bốn pháp.

佛語彌勒。菩薩復有五法行。

Phật ngữ Di-lặc. Bồ-tát phục hưu ngũ Pháp hạnh.

Phật nói Di-lặc: Bồ-tát lại có năm pháp hạnh

棄諸惡道不隨惡知識中。何等為五。一者常立德義。

Khí chư ác đạo bất tùy ác tri thức trung. Hà đẳng vi ngũ. Nhất giả thường lập đức nghĩa.

Để bỏ các đường ác, không theo các ác tri thức. Thế nào là năm? Một là thường lập đức nghĩa.

二者不求他人長短。三者自省身行。四者常樂於法。

Nhì giả bất cầu tha nhân thường đoán. Tam giả tự tinh thân hạnh. Tứ giả thường lạc ư Pháp.

Hai là chẳng cầu người khác tốt xấu. Ba là tự coi xét thân hạnh. Bốn là thường vui với chánh pháp.

五者不自念身常救他人。是為五法。

Ngũ giả bất tự niêm thân thường cứu tha nhân. Thị vi ngũ Pháp.

Năm là không tự thấy mình thường cứu giúp người khác. Đó là năm pháp.

佛語彌勒。菩薩復有六法行。

Phật ngữ Di-lặc. Bồ-tát phục hưu lục Pháp hạnh.

Phật nói Di-lặc: Bồ-tát lại có sáu pháp hạnh

棄諸惡道不隨惡知識中。何等為六。一者不慳貪。

Khí chư ác đạo bất tùy ác tri thức trung. Hà đẳng vi lục. Nhất giả bất khan tham.

để bỏ các đường ác, không theo các ác tri thức. Thế nào là sáu? Một không xan tham

二者除弊惡之心。三者無愚癡。四者無匏言。

Nhì giả trừ tệ ác chi tâm. Tam giả vô ngu si. Tứ giả vô thô ngô.

Hai là trừ bỏ tâm xấu ác. Ba là không ngu si. Bốn là không nói lời thô ác.

五者其意如虛空。六者以空為舍。是為六法。

Ngũ giả kỳ ý như hư không. Lục giả dĩ không vi xá. Thị vi lục Pháp.

Năm là ý nghĩ sạch như hư không. Sáu là dùng hư không làm nhà. Đó là sáu pháp.

佛語彌勒。菩薩復有七法行。

Phật ngữ Di-lặc. Bồ-tát phục hưu thất Pháp hạnh.

Phật nói Di-lặc: Bồ-tát lại có bảy pháp hạnh

棄諸惡道不隨惡知識中。何等為七。一者有善權之意。

Khí chư ác đạo bất tùy ác tri thức trung. Hà đẳng vi thất. Nhất giả hữu thiện quyền chi ý.

để bỏ các đường ác, không theo các ác tri thức. Thế nào là bảy? Một là có ý của thiện quyền.

二者能分別於諸法寶。三者常精進。

Nhì giả năng phân biệt ư chư Pháp bảo. Tam giả thường tinh tiến.

Hai là có thể phân biệt ở các pháp báu. Ba là thường siêng nǎng.

四者常當歡悅。五者得於信忍。六者善解定意。

Tứ giả thường đương hoan duyệt. Ngũ giả đắc ư tín nhẫn. Lục giả thiện giải định ý.

Bốn là thường vui mừng. Năm là tin tưởng và nhẫn nhục. Sáu là khéo hiểu định ý.
七者總智慧明。是為七法。

Thất già tổng trí tuệ minh. Thị vi thất Pháp.
Bảy là trí huệ sáng suốt. Đó là bảy pháp.

佛語彌勒。菩薩復有八法行。

Phật ngữ Di-lặc. Bồ-tát phục hưu bát Pháp hạnh.

Phật nói Di-lặc: Bồ-tát lại có tám pháp hạnh

棄諸惡道不隨惡知識中。何等為八。一者得直見。二者直念。

Khí chư ác đạo bất tùy ác tri thúc trung. Hà đặng vi bát. Nhất già đắc trực kiến. Nhì già trực niệm.
để bỏ các đường ác, không theo các ác tri thúc. Thế nào là tám? Một là thấy điều ngay thẳng. Hai là suy nghĩ ngay thẳng.

三者直語。四者直治。五者直業。

Tam già trực ngũ. Tú già trực trì. Ngũ già trực nghiệp.

Ba là nói lời ngay thẳng. Bốn là chỉnh sửa đúng chỗ. Năm là việc làm chính chắn.
六者直方便。七者直意。八者直定。是為八法。

Lục già trực phương tiện. Thất già trực ý. Bát già trực định. Thị vi bát Pháp.
Sáu là phương tiện đúng đắn. Bảy là ý niệm thẳng thắn. Tám là thiên định đúng pháp. Đó là tám pháp.

佛語彌勒。菩薩復有九法行。

Phật ngữ Di-lặc. Bồ-tát phục hưu cửu Pháp hạnh.

Phật bảo Di-lặc: Bồ-tát lại có chín pháp hạnh

棄諸惡道不隨惡知識中。何等為九。

Khí chư ác đạo bất tùy ác tri thúc trung. Hà đặng vi cửu.
để bỏ các đường ác, không theo các ác tri thúc. Thế nào là chín?

一者菩薩以脫於欲遠離諸惡。不善之法無有想念。以得寂定歡喜。

Nhất già Bồ-tát dĩ thoát ư dục viễn li chư ác. Bất thiện chi Pháp vô hữu tướng niệm. Dĩ đắc tịch định hoan hỉ.

Một là Bồ-tát đem sự giải thoát ở ham muôn xa lìa các điều ác, pháp của bất thiện không có nhớ nghĩ, nhờ được an định, vắng lặng và hoan hỷ.

行第一一心。二者已除想念。

Hạnh đệ nhất nhất tâm. Nhị già dĩ trừ tướng niệm.

Hạnh thứ nhất là nhất tâm. Hai là đã trừ niệm tướng,

內意為寂其心為一。無想無行便得定意。心為歡悅。

Nội ý vi tịch kỷ tâm vi nhất. Vô tướng vô hạnh tiệm đắc định ý. Tâm vi hoan duyệt.

Nội ý vắng lặng thì tâm không tán loạn, không tướng không hạnh liền được định ý thì tâm là vui vẻ.

行第二一心。三者離歡喜觀常為寂定。

Hạnh đệ nhị nhất tâm. Tam già ly hoan hỉ quán thường vi tịch định.

Hạnh thứ hai nhất tâm. Ba lìa tan hoan hỉ quán thường làm lặng yên định.

Hạnh thứ hai là nhất tâm. Ba là xa lìa hoan hỷ quán thường làm tịch định,

身得安隱如諸聖賢。所說所觀心意無起。行第三一心。

Thân đắc an ồn như chư Thánh hiền. Sở thuyết sở quán tâm ý vô khởi. Hạnh đệ tam nhất tâm.

Thân được an ồn nhu các thánh hiền, chỗ gọi là sở quán tâm ý không khởi. Hạnh thứ ba nhất tâm.

四者苦樂已斷。歡悅憂感皆悉為止。

Tú già khổ lạc dĩ đoạn. Hoan duyệt ưu thích gai tắt vi chỉ.

Bốn là khổ vui đã đoạn, vui mừng lo sợ thảy đều dừng lại,
所觀無苦無樂其意清淨。得第四一心。

Sở quán vô khổ vô lạc kỳ ý thanh tịnh。Đắc đệ tứ nhất tâm。

Sở quán không khổ không vui ý kia thanh tịnh được thứ tư nhất tâm。

五者過於色想。六者無復說想。七者不復念種種想。

Ngũ già quá ư sắc tưởng。Lục già vô phục thuyết tưởng。Thất già bất phục niệm
chủng chủng tưởng。

Năm vượt ở sắc tưởng. Sáu không còn nói tưởng. Bảy không còn nghĩ các thứ tưởng
悉入無央數虛空慧。八者皆過無央數虛空慧。

Tất nhập vô ương số hу không tuệ。Bát già gai quá vô ương số hу không tuệ
đều vào vô ương số hу không huệ。Tám là đều quá vô ương số hу không huệ,
入無量諸識識知之行。

Nhập vô lượng chư thức thức tri chi hạnh.
vào vô lượng các thức hạnh của tri thức.

九者皆過諸識識知之慧。無復有無之想。皆過諸無識之慧。

Cửu già gai quá chư thức tri chi tuệ。Vô phục hữu vô chi tưởng。Gai quá chư vô
thức chi tuệ。

Chín là đều vượt quá các tuệ của tri thức, không còn có suy nghĩ của có không,
đều vượt quá các huệ của vô thức,

便入有想無想之行。不見想得寂定三昧。

Tiện nhập hữu tưởng vô tưởng chi hạnh。Bát kiến tưởng đắc tịch định tam muội.
liền vào hạnh của hữu tưởng vô tưởng, chẳng thấy tưởng được tam muội tịch định.
是為九法。

Thị vi cửu Pháp。

Đó là chín pháp.

佛語彌勒。菩薩復有十法行。

Phật ngữ Di-lặc. Bồ-tát phục hữu thập Pháp hạnh.

Phật bảo Di-lặc: Bồ-tát lại có mười pháp hạnh:

棄諸惡道不隨惡知識中。何等為十。一者得金剛三昧。

Khí chư ác đạo bất tùy ác tri thức trung。Hà đẳng vi thập。Nhất già đắc Kim
cương tam muội.

để bỏ các đường ác không theo các ác tri thức. Thế nào là mười? Một là được Kim
cương tam-muội.

二者所住處有所進益三昧。

Nhị già sở trú xú hữu sở tiến ích tam muội.

Hai là sở trú xú hữu sở tấn ích tam muội.

三者得善權教授三昧。四者得有念無念御度三昧。

Tam già đắc thiện quyền giáo thọ tam muội. Tứ già đắc hữu niệm vô niệm ngự độ
tam muội.

Ba là được thiện quyền giáo thọ tam muội. Bốn là được hữu niệm vô niệm ngự độ
tam muội.

五者得普遍世間三昧。六者得於苦樂平等三昧。

Ngũ già đắc phô biến thê gian tam muội. Lục già đắc ư khô lạc bình đẳng tam
muội.

Năm là được Phô biến thê gian tam muội. Sáu là đắc ư khô lạc bình đẳng tam muội.

七者得寶月三昧。八者得月明三昧。

Thất già đắc bảo nguyệt tam muội. Bát già đắc nguyệt minh tam muội.

Bảy là được Bảo nguyệt tam muội. Tám là được Nguyệt minh tam muội.

九者得照明三昧。十者得二寂三昧。於一切諸法具足。彌勒。

Cửu giả đắc chiêu minh tam muội. Thập giả đắc nhị tịch tam muội. Ư nhất thiết
chư Pháp cụ túc. Di-lặc.
Chín là được Chiêu minh tam muội. Mười là được Nhị tịch tam muội, ở tất cả các
pháp đầy đủ. Nay Di-lặc,
是為菩薩十法行。棄諸惡道不墮惡知識中。

Thị vi Bồ-tát thập Pháp hạnh. Khi chư ác đạo bất đọa ác tri thức trung.
đó là mười pháp hạnh của Bồ-tát để bỏ các đường ác, chẳng rơi vào ác tri thức.
於是彌勒菩薩以偈讚佛言。

Ư thị Di-lặc Bồ-tát dì kệ tán Phật ngôn.

Nhu thế Bồ-tát Di-lặc làm kệ khen ngợi đức Phật rằng:

世尊本布施

Thê tôn bồn bồ thí

Thê Tôn săn bồ thí

頭目無所惜

Đầu mục vô sở tích

Đầu mắt không chô tiếc

護禁無所犯

Hộ cấm vô sở phạm

Giữ gìn không chô phạm

奉戒無與等

Phụng giới vô dữ đẳng

Giữ giới không cùng tận

已現於忍力

Dì hiện ư nhẫn lực

Đã hiện ở sức nhẫn

忍辱為大勢

Nhẫn nhục vi Đại thế

Nhẫn nhục là sức mạnh

已了精進力

Dì liễu tinh tấn lực

Hiểu rõ sức tinh tấn

精進為大至

Tinh tấn vi Đại chí

Tinh tấn là chí lớn

已斷一切惡

Dì đoạn nhất thiết ác

Đã đoạn tất cả ác

大慧寂為力

Đại Huệ Tịch vi lực

Đại huệ tịch làm súc

清淨慧自在

Thanh tịnh tuệ tự tại

Thanh tịnh huệ tự tại

智慧常第一

Trí tuệ thường đệ nhất

Trí huệ thường thứ nhất

慧降魔官屬

Tuệ hàng ma quan chúc

Huệ chướng ma nhà quan

上義離諸穢

Thượng nghĩa ly chư uế

Nghĩa trên lìa các uế

世尊轉法輪

妻子及飲食

Thê tử cập ẩm thực

Vợ con cùng ăn uống

佛德度無極

Phật đúc độ vô cực

Phật đúc độ vô cùng.

如鶴愛其毛

Nhu hạt ái kỳ mao

Nhu gà thích lông nó.

功德度無極

Công đúc độ vô cực

Công đúc độ vô cùng.

悉等諸苦樂

Tất đẳng chư khổ lạc

Hết thảy các khổ vui.

佛德度無極

Phật đúc độ vô cực

Phật đúc độ vô cùng.

無上德對害

vô thượng đúc đối hại

Vô thượng đúc đối hại

佛勤度無極

Phật tinh cần độ vô cực

Phật siêng độ vô cùng.

導師樂一心

Đạo sư lạc nhất tâm

Thầy vui một lòng dẫn.

佛淨度無極

Phật tịnh độ vô cực

Phật tịnh độ vô cùng.

自然無所起

tự nhiên vô sở khởi

Tự nhiên không chô khởi.

佛明度無極

Phật minh độ vô cực

Phật rõ độ vô cùng.

樹下得大智

thụ hạ đắc Đại trí

Dưới cây được chí lớn.

佛力降伏魔

Phật lực hàng phục ma

Phật lực hàng phục ma.

身師子吼

Thê tôn chuyên Pháp luân
 Thê tôn chuyên pháp luân
 恐伏諸外道
 Khủng phục chư ngoại đạo
 Khủng phục các ngoại đạo
 色妙無與等
 Sắc diệu vô dãng
 Sắc diệu không cùng tận
 精進度諸岸
 Tinh tấn độ chư ngạn
 Tinh tấn độ qua bờ
 難譬不可喻
 Nan thí bất khả dụ
 Khó nói không thể rõ
 常講諸法寶
 Thường giảng chư Pháp bảo
 Thường giảng các pháp báu
 爾時賢者阿難白佛言。未曾有世尊。
 Nhĩ thời hiền giả A-nan bạch Phật ngôn. Vị tăng hữu Thê tôn.
Lúc bấy giờ hiền giả A-nan bạch Phật rằng: Chưa từng có Thê tôn!
 是彌勒菩薩所願具足。說法無缺減。講法字句平等。
 Thị Di-lặc Bồ-tát sò nguyện cự túc. Thuyết Pháp vô khuyết giảm. Giảng Pháp tự cù bình đẳng.
 Chính là sò nguyện đầy đủ của Bồ-tát Di-lặc thuyết pháp không khuyết giảm, giảng pháp câu chữ bằng nhau,
 所說法句無所縛著。講經竟無亂。佛言。
 Sò thuyết Pháp cù vô sò phược trú. Giảng Kinh cánh vô loạn. Phật ngôn.
Chỗ câu thuyết pháp không chỗ trói buộc, giảng kinh xong không rối loạn, Phật dạy:
 如是如是。阿難。如其所云。彌勒菩薩辯才具足。
 Như thị như thị. A-nan. Như kỳ sò vân. Di-lặc Bồ-tát biện tài cự túc.
Như thị như thị A-nan! như chỗ nói kia Bồ-tát Di-lặc đầy đủ biện tài,
 所說經法無所缺減。佛言阿難。
 Sò thuyết Kinh Pháp vô sò khuyết giảm. Phật ngôn A-nan.
chỗ nói kinh pháp không chỗ khuyết giảm. Phật bảo A-nan,
 彌勒菩薩不獨以偈讚我。乃往過世十無央數劫。
 Di-lặc Bồ-tát bắt độc dĩ kệ tán ngã. Nãi vãng quá thế thập vô ương sô kiếp.
Bồ-tát Di-lặc chẳng riêng dùng kệ khen ta, cho đến đời trước muời vô ương sô kiếp.
 爾時有佛號炎光具嚮作王如來無所著等正覺。
 Nhĩ thời hữu Phật hiệu viêm quang cự hướng tác Vương Như Lai vô sò trú đẳng chánh giác.
Lúc bấy giờ có đức Phật hiệu Diệm Quang Cụ Hướng Tác Vương Như Lai Vô Sở Trước Đẳng Chánh Giác,
 今現在成慧行安定世間父無上士導御法天
 Kim hiện tại thành tuệ hạnh an định thế gian phụ Vô thượng Sĩ đạo ngự Pháp Thiên
Hiện nay là Thành Huệ Hạnh An Định Thế Gian Phụ Vô Thượng Sĩ Đạo Ngự Pháp Thiên
 上天下尊佛天中天。
 Thuượng Thiên hạ tôn Phật Thiên trung Thiên.
Thuượng Thiên Hạ Tôn Phật Thiên Trung Thiên.
 爾時有梵志長者子名曰賢行。

Nhĩ thời hữu pham chí Trưởng Giả Tử danh viết hiền hạnh.

Lúc bấy giờ có Phạm chí trưởng giả tên là Hiền hạnh

從園觀出遙見如來經行身色光明無央數變見已。心念甚善未曾有也。

Tòng viên quán xuất dao kiến Nhu Lai kinh hành thân sắc quang minh vô ương sô
biên kiến dĩ. Tâm niệm thậm thiện vị tầng hữu dã.

theo vườn nhìn ra xa thấy Nhu Lai đang kinh hành, thân phát ra hào quang sáng vô
ương sô, biến thấy rồi tâm nghĩ rất tốt chưa từng có vậy.

如來之身不可思議。巍巍如是光色妙好威神照曜。

Nhu Lai chi thân bất khả tư nghị. Nguy nguy như thị quang sắc diệu hảo uy Thần
chiếu diệu.

Thân của Nhu Lai không thể bàn, cao lớn như thế ánh sáng tốt đẹp oai thần
chiếu diệu.

吉祥之德以為莊飾。願令我後當來之世。

Cát tường chi đức dĩ vi trang súc. Nguyện linh ngã hậu đương lai chi thế.

Đức của cát tường dùng làm trang súc, nguyện khiền con đời sau đời của đương lai
得身具足如是光色威神照曜。

Đắc thân cụ túc nhu thị quang sắc uy Thần chiếu diệu.

thân được đầy đủ ánh sáng oai thần chiếu sáng như thế,

吉祥之德而自莊飾。作是願已。便身伏地心念言審。

Cát tường chi đức nhi tự trang súc. Tác thị nguyện dĩ. Tiện thân phục địa tâm
niệm ngôn thầm.

đức cát tường mà tự trang súc. Phát nguyện rồi thân liền sát đất tâm nghĩ mà nói
rằng:

我當來之世得法身。若如來無所著等正覺者。

Ngã đương lai chi thế đắc Pháp thân. Nhuoc Nhu Lai vô sở trú đắng chánh giác
giả.

Con đời sau được pháp thân nếu Nhu Lai Vô Sở Trước Đắng Chánh Giác ấy
如來當過我身上。於時世尊炎光具嚮作王如來。

Nhu Lai đương quá ngã thân thượng. Ư thời Thê tôn viêm quang cụ hướng tác Vương
Nhu Lai.

Nhu Lai sẽ hơn thân của ta, ở thời Thê Tôn Diệm Quang Cụ Hướng Tác Vương Nhu
Lai,

知賢行長者子梵志心之所念。便過其身上。

Tri hiền hạnh Trưởng Giả Tử phạm chí tâm chi sở niệm. Tiện quá kỳ thân thượng.
Biết tâm niệm Hiền Hạnh trưởng giả tử Phạm chí nên quá hơn thân kia.

適越其上已。便得不起法忍。

Thích việt kỳ thượng dĩ. Tiện đắc bắt khởi Pháp nhẫn.

Vừa vượt qua thân kia rồi liền được pháp nhẫn bắt khởi.

於是佛還顧告侍者言。我所以過長者子梵志賢行身上。

Ư thị Phật hoàn cố cáo thị già ngôn. Ngã sở dĩ quá Trưởng Giả Tử phạm chí hiền
hạnh thân thượng.

Lúc đó đức Phật nhìn lại bảo thị già rằng: Ta đã vượt quá thân của trưởng giả
phạm chí Hiền hạnh,

即時令得起法忍。眼能洞視耳能徹聽。

Túc thời linh đắc bắt khởi Pháp nhẫn. Nhẫn năng đồng thị nhĩ năng triệt thính.
túc thời khiến được pháp nhẫn bắt khởi. Mắt có thể thấy suốt, tai có thể nghe
rõ,

知他人心中所念。自知所從來生。

Tri tha nhân tâm trung sở niệm. Tự tri sở tòng lai sanh.

biết sở niệm trong tâm người khác, tự biết chỗ theo đời sau.

身能飛行神通具足。佛適過梵志賢行身上。

Thân năng phi hạnh Thân thông cự túc. Phật thích quá phạm chí hiền hạnh thân thượng.

Thân có thể bay đi lại, đầy đủ thân thông. Phật vừa vượt quá thân của Phạm chí hiền hạnh

便達眾智五通具足無所亡失。即以偈讚佛言。

Tiện đạt chúng trí ngũ thông cự túc vô sở vong thất. Túc dĩ kệ tán Phật ngôn.
liền được chúng trí, đầy đủ ngũ thông, không chối quên mất, liền làm kệ tán thán
Phật rằng:

往來世到十方

Vãng lai thế đáo thập phương

Qua lại ở đời đến mười phương

唯志道過諸行

Duy chí đạo quá chu hạnh

Một lòng vì đạo vượt các hạnh

以過諸世間明

Dĩ quá chu thế gian minh

Vượt trên ánh sáng các thế gian

佛光明為最上

Phật quang minh vi tối thượng

Ánh sáng đức Phật là tối thượng

如師子一鳴吼

Như Sư tử nhất minh hồng

Nhu một tiếng rồng của sư tử

佛講法亦如是

Phật giảng Pháp diệc như thị

Phật giảng giáo pháp cũng như thế

眉間相清且徹

My gian tướng thanh thả triệt

Tướng của lông mày xanh vừa suốt

其光明照三界

Kỳ quang minh chiếu tam giới

Và ánh sáng kia chiếu ba cõi

聖足下生相輪

Thánh túc hạ sanh tướng luân

Dưới chân bậc thánh sanh bánh xe

此土地及山陵

Thử độ địa cập sơn lăng

Ở cõi đất này và núi đồi

是時佛告賢者阿難。

Thị thời Phật cáo hiền giả A-nan.

Lúc bấy giờ Phật bảo hiền giả A-nan:

欲知爾時長者子梵志賢行者。今彌勒菩薩是。賢者阿難即白佛言。

Dục tri nhì thời Trưởng Giả Từ phạm chí hiền hạnh giả. Kim Di-lặc Bồ-tát

thị. Hiền giả A-nan túc bạch Phật ngôn.

Muốn biết lúc bấy giờ trưởng giả Từ Phạm Chí Hiền Hạnh nay là Bồ-tát Di-lặc vậy.
Hiền giả A-nan liền bạch Phật rằng:

彌勒菩薩得不起忍久遠乃爾何以不速逮無

Di-lặc Bồ-tát đắc bất khởi nhẫn cửu viễn nãi nhĩ hà dĩ bất tốc đãi vô

Bồ-tát Di-lặc được bất khởi nhẫn lâu xa như thế làm sao không nhanh chóng đợi
không dừng

上正真道最正覺耶。佛語阿難。

人中尊無與等

nhân trung tôn vô dũ đẳng

Bậc Nhơn trung tôn không cùng bực

願稽首覺導師

nguyễn kê thủ giác Đạo sư

Nguyễn xin đành lễ đẳng Đạo sư.

及摩尼火炎光

cập ma ni hỏa viêm quang

Và hoà diệm quang ngọc ma ni

願稽首覺導師

nguyễn kê thủ giác Đạo sư

Nguyễn xin đành lễ đẳng Thế tôn.

諸小獸無不伏

chú tiều thú vô bất phục

Các loài thú nhỏ đều khuất phục.

悉降伏諸異道

tất hàng phục chư dị đạo

Thày đều ẩn trôn các đường khác.

威無量如積雪

uy vô lượng như tích tuyết

Uy nghi vô lượng như tích tuyết.

佛在世無與等

Phật tại thế vô dũ đẳng

Phật tại thế gian không cùng tận.

其輪妙有千幅

kỳ luân diệu hữu thiên phúc

Bánh xe tuyệt đẹp có ngàn tia

能動無上尊

bất năng động vô thượng tôn

Cũng không thể động Vô thượng tôn

Thượng chánh chân đạo tối chánh giác da。Phật ngữ A-nan。
Chánh chơn đạo tối chánh giác ư! Phật bảo A-nan:

菩薩以四事不取正覺。何等為四。一者淨國土。

Bồ-tát dĩ tú sự bất thủ chánh giác。Hà đǎng vi tú。Nhất giả tịnh quốc thô。
Bồ-tát dùng bốn việc bất thủ chánh giác, Thê nào là bốn: Một là tịnh quốc độ.

二者護國土。三者淨一切。四者護一切。是為四事。

Nhị giả hộ quốc thô。Tam giả tịnh nhất thiết。Tứ giả hộ nhất thiết。Thị vi tú
sự。

Hai là hộ quốc độ. Ba là tịnh nhứt thiết. Bốn hộ nhứt thiết, đó là bốn việc.
彌勒菩薩。求佛時。以是四事故不取佛。

Di-lặc Bồ-tát。Cầu Phật thời。Dĩ thị tú sự cõi bất thủ Phật。

Bồ-tát Di-lặc khi cầu Phật do bốn việc đó cho nên không thủ Phật.

佛言阿難。我本求佛時。亦欲淨國土亦欲淨一切。

Phật ngôn A-nan。Ngã bốn cầu Phật thời。Diệc dục tịnh quốc thô diệc dục tịnh
nhất thiết。

Phật bảo A-nan: Ta vốn khi cầu Phật cũng muốn tịnh quốc độ cũng muốn tịnh nhứt
thiết,

亦欲護國土。亦欲護一切。彌勒。

Diệc dục hộ quốc thô。Diệc dục hộ nhứt thiết。Di-lặc,
cũng muốn hộ quốc độ cũng muốn hộ nhứt thiết. Di-lặc
發意先我之前四十二劫。

Phát ý tiên ngã chi tiền tú thập nhị kiếp.
phát ý trước ta bốn mươi hai kiếp trước.

我於其後乃發道意於此賢劫以大精進。

Ngã u kỳ hậu nãi phát đạo ý u thủ hiền kiếp dĩ Đại tinh tấn。
Ta ở kiếp sau mới phát đạo ý ở hiền kiếp đây do đại tinh tấn,
超越九劫得無上正真之道成最正覺。

Siêu việt cùu kiếp đắc vô thượng chánh chân chi đạo thành tối chánh giác.
siêu vượt chín kiếp chúng đạo chánh chơn vô thượng thành Tối chánh giác.

佛告賢者阿難。我以十事致最正覺。

Phật cáo hiền giả A-nan。Ngã dĩ thập sự trí tối chánh giác。

Phật bảo hiền giả A-nan: Ta dùng mươi việc bày tỏ Tối chánh giác.

何等為十。一者所有無所愛惜。二者妻婦。三者兒子。

Hà đǎng vi thập。Nhất giả sở hữu vô sở ái tích。Nhị giả thê phụ。Tam giả nhi tử。
Thê nào là mười? Một là sở hữu không chỗ luyễn tiếc, hai là vợ chồng, ba là con
cái,

四者頭目。五者手足。六者國土。

Tứ giả đầu mục。Ngũ giả thủ túc。Lục giả quốc thô。
bốn là đầu mắt, năm là tay chân, sáu là quốc độ,

七者珍寶財物。八者髓腦。九者血肉。十者不惜身命。

Thát giả trân bảo tài vật。Bát giả túy não. Cửu giả huyết nhục. Thập giả bất tích
thân mạng。

bảy là tài vật quý báu, tám là tuỷ não, chín là máu thịt, mươi là không tiếc
thân mạng.

阿難。我以此十事疾得佛道。

A-nan。Ngã dĩ thủ thập sự tật đắc Phật đạo。

A-nan! Ta nhờ mươi việc đây mau được Phật đạo.

佛語阿難。復有十事疾得佛道。何等為十。

Phật ngữ A-nan。Phục hưu thập sự tật đắc Phật đạo。Hà đǎng vi thập。

Phật bảo A-nan: Lại có mười việc mau được Phật đạo, thê nào là mươi?

一者以法立於誠德。二者常行忍辱。

Nhất giả dĩ Pháp lập ư giới đức。Nhị giả thường hạnh nhẫn nhục。

Một là dùng pháp lập ở giới đức, hai là thường thực hạnh nhẫn nhục,

三者常行精進。四者常一其心。

Tam giả thường hạnh tinh tấn。Tú giả thường nhất kỳ tâm。

ba là thường thực hạnh tinh tấn, bốn là thường nhút tâm ấy,

五者常行智慧度於無極。六者不捨一切。七者已得忍心等於一切。

Ngũ giả thường hạnh trí tuệ độ u vô cực。Lục giả bất xả nhất thiết。Thát giả dĩ
đắc nhẫn tâm đặng u nhất thiết。

năm là thường hạnh trí huệ độ ở vô cực, sáu là không xả tất cả, bảy là đã được
nhẫn tâm bình đặng với tất cả,

八者不習空。九者得空法忍。

Bát giả bất tập không。Cửu giả đắc không Pháp nhẫn。

tám là chẳng tập không, chín là được không pháp nhẫn,

十者得無想之法。阿難。我以此十事。自致得佛道。

Thập giả đắc vô tưởng chi Pháp。A-nan。Ngã dĩ thử thập sự。Tự trí đắc Phật đạo。
mười là được pháp vô tưởng. A-nan! Ta nhờ mươi việc đây tự chúng được Phật đạo.

佛語賢者阿難。我本求佛道時勤苦無數。

Phật ngũ hiền giả A-nan。Ngã bốn cầu Phật đạo thời tinh cần khổ vô số。

Phật bảo hiền giả A-nan: Ta khi cầu Phật đạo siêng nỗ lực vô số,

乃得無上正真之道。其事非一。佛言阿難。乃過世時。

Nãi đắc vô thượng chánh chân chi đạo。Kỳ sự phi nhất。Phật ngôn A-nan。Nãi quá
thê thời。

Mới chúng được đạo chánh chơn vô thượng, việc kia chẳng phải một. Phật bảo A-
nan: mới khi vượt khỏi thế gian,

有王太子。號曰一切現義。端政殊好。

Hữu Vương Thái Tử。Hiệu viết nhất thiết hiện nghĩa。Đoan chánh xu hảo。

có Vương thái tử hiệu là Nhứt Thiết Hiện Nghĩa, trang nghiêm tốt đẹp,

從園觀而出道。見一人得疾困篤。見已有哀傷之心。

Tòng viên quán nhi xuất đạo。Kiến nhất nhân đắc tật khôn đốc。Kiến dĩ hữu ai
thương chi tâm。

đạo quanh vườn xem, đi ra đường thấy một người mắc bệnh khốn đốn, thấy rồi sinh
tâm thương xót lo buồn.

問於病人。以何等藥得療即痊。病人答曰。

Vân ư bệnh nhân。Dĩ hà đặng được đắc liệu túc thuyên。Bệnh nhân đáp viết。

Hỏi người bệnh rằng: Đã dùng thuốc gì trị liệu bệnh được thuyên giảm? Người bệnh
thưa rằng:

唯王身血得療我病。爾時太子。

Duy Vương thân huyết đắc liệu ngã bệnh。Nhĩ thời Thái Tử。

Chi có huyết ở thân Vua được chữa bệnh ta. Lúc bấy giờ thái tử

即以利刀刺身出血。以與病者。至心施與意無悔恨。

Túc dĩ lợi đao thứ thân xuất huyết. Dĩ dữ bệnh giả. Chí tâm thí dữ ý vô hối hận.
liền dùng kim sắc chích thân ra huyết đưa cho người bệnh cho đến tâm bồ thí cùng
ý không hối tiếc.

佛語阿難。爾時現義太子。即我身是。阿難。

Phật ngữ A-nan。Nhĩ thời hiện nghĩa Thái Tử。Túc ngã thân thí. A-nan。

Phật bảo A-nan: Lúc bấy giờ thái tử Hiện Nghĩa chính là thân ta vậy. Này A-nan:
四大海水尚可升量。我身血施不可稱限。

Tứ Đại hải thùy thượng khả thăng lượng。Ngã thân huyết thí bất khả xung hạn。

Nước trong bồn biển lớn còn có thể lên cao, huyết trong thân ta bồ thí không thể giới hạn,

所以爾者求正覺故。

Sở dĩ nhỉ giả cầu chánh giác cõi.
cho nên như thế cầu Chánh giác vậy.

佛語賢者阿難。乃往過世有王太子。

Phật ngữ hiền giả A-nan。Nãi vãng quá thế hữu Vương Thái Tử。

Phật nói hiền giả A-nan: Cho đến đời trước có Vương Thái tử,

號曰蓮花王。端正殊好威神巍巍。從園觀出遊道。

Hiệu viết liên hoa Vương。Đoan chánh xu hảo uy Thần nguy nguy。Tòng viễn quán xuất du đạo。

hiệu là Liên Hoa Vương, đoan nghiêm xinh đẹp, oai thần cao lớn, quanh vườn dạo chơi, xem thấy

見一人身體病癩。見已即有哀念心。

Kiến nhất nhân thân thể bệnh lại。Kiến dĩ túc hữu ai niệm tâm,
một người thân thể bệnh hủi thấy rồi liền sanh tâm thương xót nghĩ.

問於病人。以何等藥療於汝病。病者答曰。

Vẫn ư bệnh nhân。Dĩ hà dǎng được liệu ư nhữ bệnh。Bệnh già đáp viết.

Hỏi người bệnh rằng: do dùng thuốc gì trị bệnh của ông? Người bệnh thua rằng:
得王身體以塗我體其病乃愈。是時太子即破身骨。

Đắc Vương thân tùy dĩ đồ ngã thể kỳ bệnh nãi dũ. Thị thời Thái Tử túc phá thân cốt.

Được tùy thân Vua đem xoa vào thân ta bệnh kia mới lành. Lúc ấy thái tử liền phá thân cốt mình,

以得其髓持與病者。歡喜惠施心無悔恨。

Dĩ đắc kỳ tùy trì dữ bệnh giả. Hoan hỉ huệ thí tâm vô hối hận.

để được tuy kia đem cho người bệnh, vui mừng ban cho tâm không hối hận.

爾時太子即我身是。佛語阿難。

Nhỉ thời Thái Tử túc ngã thân thị。Phật ngữ A-nan.

Thái tử lúc bấy giờ chính là thân ta vậy. Phật bảo A-nan:

四大海水尚可升量。身體布施不可稱計。

Tứ Đại hải thùy thượng khả thăng lượng. Thân tùy bồ thí bất khả xưng kể.

Nước trong bồn biển còn có thể lên cao, tuỷ trong thân ta bồ thí không thể đếm kề.

佛語賢者阿難。乃往去世有王號曰月明。

Phật ngữ hiền giả A-nan。Nãi vãng khú thế hữu Vương hiệu viết nguyệt minh.

Phật bảo hiền giả A-nan: Cho đến đời quá khú có Vua hiệu Nguyệt Minh

端正殊好威神巍巍。從宮而出道。

Đoan chánh xu hảo uy Thần nguy nguy。Tòng cung nhi xuất đạo.

đoan trang tốt đẹp, oai nghi cao lớn, từ nơi cung điện đi ra

見盲者貧窮飢餓隨道乞勾。往趣王所而白王言。

Kiến mạnh giả bần cùng cơ ngạ tùy đạo khất cái。Vãng thú Vương sở nhi bạch Vương ngôn.

thầy người mù nghèo cùng đói khát theo đường xin ăn đi đến chỗ Vua mà bạch vua rằng:

王獨尊貴安隱快樂。我獨貧窮加復眼盲。

Vương độc tôn quý an ổn khoái lạc。Ngã độc bần cùng gia phục nhãm manh.

Vua bậc tôn quý an ổn khoái lạc, ta người nghèo cùng lại thêm mắt mù.

爾時月明王。見此盲人哀之淚出。謂於盲者。

Nhỉ thời nguyệt minh Vương. Kiến thử mạnh nhân ai chi lệ xuất. Vì ư mạnh giả.

Lúc bấy giờ Vua Nguyệt Minh thấy người mù này buồn thương rơi lệ nói với người mù rằng:

有何等藥得愈卿病。盲者答曰。

Hữu hà đắng được đắc dũ khanh bệnh. Manh giả đáp viết.

Có dùng thuốc gì bệnh ông chuyên giảm? Người mù thua rằng:

唯得王眼能愈我病眼乃得視。爾時王月明。自取兩眼施與盲者。

Duy đắc Vương nhãn năng dũ ngã bệnh nhãn nãi đắc thị. Nhĩ thời Vương nguyệt minh. Tự thủ lượng nhãn thí dũ mạnh giả.

Duy được mắt vua có thể trừ bệnh của ta mắt mới có thể nhìn thấy. Lúc bấy giờ Vua Minh Nguyệt tự lấy hai mắt đưa cho người mù,

其心靜然無一悔意。月明王者。即我身是。

Kỳ tâm tĩnh nhiên vô nhất hối ý. Nguyệt minh Vương giả. Tức ngã thân thị. tâm kia vắng lặng chẳng một ý hối hận, vua Minh Nguyệt ấy chính là thân Ta vậy. 佛言。須彌山尚可稱知斤兩。

Phật ngôn。Tu Di sơn thượng khả xung tri cân lượng.

Phật nói rằng: Núi Tu-di còn có thể đếm biết phân lượng,

我眼布施不可稱計。

Ngã nhãn bồ thí bất khả xung kê.

mắt ta bồ thí không thể tinh kê.

佛語賢者阿難。彌勒菩薩本求道時。

Phật ngữ hiền giả A-nan. Di-lặc Bồ-tát bốn cầu đạo thời.

Phật nói hiền giả A-nan, Bồ-tát Di-lặc vốn khi cầu đạo,

不持耳鼻頭目手足身命珍寶城邑妻子及以國土布

Bất trì nhĩ tỳ đầu mục thủ túc thân mạng trân bảo thành áp thê tử cập dĩ quốc thô bô

chẳng đem tai, mũi, đầu, mắt, tay chân, thân mạng, trân bảo, thành áp, vợ con và quốc độ,

施與人。以成佛道。但以善權方便安樂之行。

Thí dũ nhân. Dĩ thành Phật đạo. Đãn dĩ thiện quyền phương tiện an lạc chi hạnh. bồ thí cho người để thành Phật đạo, chỉ dùng phương tiện thiện quyền hạnh của an lạc,

得致無上正真之道。阿難白佛。

Đắc trí vô thượng chánh chân chi đạo. A-nan bạch Phật.

được đạo chánh chơn vô thượng. A-nan bạch phật:

彌勒菩薩以何善權得致佛道。佛言阿難。彌勒菩薩。

Di-lặc Bồ-tát dĩ hà thiện quyền đắc trí Phật đạo. Phật ngôn A-nan. Di-lặc Bồ-tát.

Bồ-tát Di-lặc dùng thiện quyền gì được đắc Phật đạo? Phật bảo A-nan: Bồ-tát Di-lặc:

晝夜各三正衣束體。叉手下膝著地。

Trú dạ các tam chánh y thúc thẻ. Xoa thủ hạ tất trú địa.

Ngày đêm mỗi mỗi ba lần chánh y buộc thân, chắp tay quỳ gối sát đất,

向於十方說此偈言。

Hướng ư thập phương thuyết thử kệ ngôn.

hướng về mươi phương nói bài kệ đây:

我悔一切過

勸助眾道德

Ngã hối nhất thiết quá

khuyên trợ chúng đạo đức

Ta hối tất cả qua

Khuyên giúp các đạo đức

歸命禮諸佛

令得無上慧

Quy mạng lễ chư Phật

linh đắc vô thượng tuệ

Quy mạng lễ chư Phật

Khiến được huệ vô thượng.

佛語賢者阿難。彌勒菩薩以是善權。

Phật ngữ hiền giả A-nan. Di-lặc Bồ-tát dĩ thị thiện quyền.

Phật bảo hiền giả A-nan: Bồ-tát Di-lặc dùng thiện quyền ấy

得無上正真之道最正覺。阿難。彌勒菩薩求道本願。

Đắc vô thượng chánh chân chi đạo tối chánh giác. A-nan. Di-lặc Bồ-tát cầu đạo
Bồn Nguyện.

mà chúng đạo chánh chọn Vô thượng, tối Chánh giác. A-nan! Bồ-tát Di-lặc cầu đạo
bồn nguyện

使其作佛時。令我國中人民。

Sử kỳ tác Phật thời. Linh ngã quốc trung nhân dân.

khiến kê kia khi làm Phật, khiến nhân dân trong nước ta,

無有諸垢瑕穢。於姪怒癡不大。愍懃奉行十善。

Vô hữu chư cầu hà uê. Ư dâm nộ si bất Đại. Ân cần phụng hạnh Thập thiện.
không có các tỳ vết ô uê, ở dâm nộ si không lớn, siêng năng phụng hạnh mười điều
thiện,

我爾乃取無上正覺。佛語阿難。後當來世人民。

Ngã nhĩ nãi thủ vô thượng chánh giác. Phật ngữ A-nan. Hậu đương lai thế nhân
dân.

ta như thế mới nhận Chánh Giác Vô Thuợng. Phật bảo A-nan: Nhân dân ở trong đời
sau,

無有垢穢奉行十善。於姪怒癡不以經心。

Vô hữu cầu uê phụng hạnh Thập thiện. Ư dâm nộ si bất dĩ Kinh tâm.
không có nhơ uê phụng hạnh mười điều thiện, đối với dâm nộ si chẳng nên coi nhẹ
正於爾時。彌勒。當得無上正真之道成最正覺。

Chánh ư nhĩ thời. Di-lặc. Đương đắc vô thượng chánh chân chi đạo thành tối chánh
giác.

chính ở lúc bấy giờ Di-lặc sẽ được đắc đạo chánh chọn Vô thuợng, thành Tối chánh
giác.

所以者何。彌勒菩薩本願所致。佛語賢者阿難。

Sở dĩ giả hà. Di-lặc Bồ-tát Bồn Nguyện sở trí. Phật ngữ hiền giả A-nan.

Chỗ bồn nguyện của Bồ-tát Di-lặc là gì? Phật bảo hiền giả A-nan:

我本求菩薩道時。欲護一切悉令得淨。

Ngã bồn cầu Bồ-tát đạo thời. Dục hộ nhất thiết tất linh đắc tịnh.

Ta vốn khi cầu Bồ-tát đạo muôn hộ tất cả đều khiên được tịnh,

處於五濁姪怒癡中。樂在生死。所以者何。

Xử ư ngũ trược dâm nộ si trung. Lạc tại sanh tử. Sở dĩ giả hà.

ở trong năm trược, trong dâm nộ si, vui chốn sanh tử vì sao như thế?

是諸人民多為非法。以非為是。奉行邪道轉相貳害。

Thị chư nhân dân đa vi phi Pháp. Dĩ phi vi thị. Phụng hạnh tà đạo chuyển tướng
tặc hại.

Con người ở đây phần nhiều là phi pháp, đem trái làm phải, phụng hạnh tà đạo
chuyển tướng tặc hại,

不孝父母心常念惡。

Bất hiếu phụ mẫu tâm thường niệm ác.

bất hiếu với cha mẹ, tâm thường nghĩ ác,

惡意向兄弟妻息眷屬及他人。輕易師和上。

Ác ý huynh đệ thê túc quyền chúc cắp tha nhân. Khinh địch sư hòa thượng.
có ý xấu với anh em vợ chồng bà con và người khác, khinh dẽ thầy Hoà thượng,

常犯男子垢濁轉相食噉。願處是時世於中為佛。

Thường phạm nam tử cầu trược chuyền tướng thực đam。Nguyên xứ thị thời thế ư
trung vi Phật。

thường xâm phạm con trai nhơ uế chuyền làm thức ăn, nguyện ở trong thời đó làm
Phật,

若郡國丘聚縣邑。但說眾惡轉相賊害。瓦石相擊杖相撾撥。

Nhược quận quốc khâu tụ huyền áp。Đãn thuyết chúng ác chuyền tướng tặc hại。Ngõa
thạch tướng kích truong tướng qua bát。

hoặc quận quốc khâu tụ huyền áp, chỉ nói các điều ác tàn hại lẫn nhau, ngói đá
gây gộc ném đánh lẫn nhau.

便共聚會轉相罵詈。自還其舍設置飯食。

Tiện cộng tụ hội chuyền tướng mạ lị。Tự hoàn kỳ xá thiết trí phan thực。

Liền cùng hội họp mắng nhiếc lẫn nhau, tự trở lại nhà kia bày biện ăn uống,
以毒著中欲害他人。起想垢濁轉起誹謗。

Dĩ độc trú trung dục hại tha nhân。Khởi tướng cầu trược chuyền khởi phi báng。
dùng thuốc độc bỏ vào trong muôn hại người khác, khởi tướng nhơ uế chuyền khởi
phi báng,

伏匿過惡還相發露無復善意。佛言阿難。

Phục nặc quá ác hoàn tướng phát lộ vô phục thiện ý。Phật ngôn A-nan。

che dấu xấu ác, trở lại phát lộ không còn ý tốt. Phật dạy A-nan:

我以大哀普念一切。為此輩人講說經法。

Ngã dĩ Đại ai phô niệm nhất thiết。Vi thử bối nhân giảng thuyết Kinh Pháp。
Ta lo buồn lớn nghĩ khắc tất cả, vì hạng người này giảng nói Kinh Pháp,

賢者阿難聞佛說此。即白佛言。

Hiền già A-nan văn Phật thuyết thủ。Túc bạch Phật ngôn.

Hiền già A-nan nghe Phật nói đây liền bạch Phật rằng:

未曾有是天中天如來等正覺。能至勤苦普弘大意。

Vì tầng hữu thị Thiên trung Thiên Nhu Lai đãng chánh giác。Năng chí tinh cần khổ
phổ hoằng Đại ý。

Chưa từng có là trời Trung Thiên, Nhu Lai Đẳng Chánh Giác có thể cần khổ ý chí
cao lớn,

調御弊惡令得成就。為除重擔具足法寶。

Điều ngụ tệ ác linh đắc thành tựu。Vi trừ trọng đam cụ túc Pháp bảo.

điều ngụ kè xấu ác khiên được thành tựu, vì trừ gánh nặng Pháp bảo đầy đủ.

為此輩人說其經法。佛言。如是阿難。如汝所言佛能忍此爾。

Vi thử bối nhân thuyết kỳ Kinh Pháp。Phật ngôn. Như thị A-nan. Như nhữ sở ngôn
Phật năng nhẫn thử nhĩ.

Vì hạng người này nói Kinh pháp kia, Phật dạy: Như thế A-nan, như chỗ ông nói
đức Phật có thể nhẫn đây như thế,

乃應如來等正覺。教化剛強為除眾冥。

Nãi ứng Nhu Lai đãng chánh giác。Giáo hóa cuồng cuồng vi trừ chúng minh。
mới ứng Nhu Lai Đẳng Chánh Giác, giáo hóa chúng sanh cang cuồng vi trừ các chỗ
tối tăm,

用佛法德具足之故。乃為此人說其經法。

Dụng Phật Pháp đức cụ túc chi cõ. Nãi vi thử nhẫn thuyết kỳ Kinh Pháp.

dùng pháp đức Phật đầy đủ nhu thế, chính vì người này nói Kinh Pháp kia.

阿難白佛言。我聞如來堅重精進等心如是。衣毛為堅。

A-nan bạch Phật ngôn. Ngã văn Nhu Lai kiên trọng tinh tấn đãng tâm như thị. Y
mao vi thọ.

A-nan bạch Phật rằng: Con nghe Như Lai siêng năng tinh tấn bình tâm như thế áo lông làm thằng.

此經名為何等。云何奉行。佛言阿難。

Thử Kinh danh vi hà đắng. Vân hà phụng hạnh. Phật ngôn A-nan.

Kinh này tên gọi là gì? Phụng hạnh thế nào? Phật bảo A-nan:

此經名為本願當持慈氏本行彌勒所問。當善持之。

Thử Kinh danh vi Bồn Nguyện đương trì từ thị bồn hạnh Di-lặc sở vân. Đương thiện trì chi.

Kinh này gọi là Bồn Nguyện Đương Trì Từ Thị Bồn Hạnh Di-lặc Sở Ván, nên khéo phụng trì.

佛說經已。彌勒菩薩。賢者阿難。

Phật thuyết Kinh dĩ. Di-lặc Bồ-tát. Hiền giả A-nan.

Phật nói kinh rồi, Bồ-tát Di-lặc, hiền giả A-nan,

賢者大迦葉諸大弟子。及眾菩薩。一切會者。

Hiền giả Đại ca diệp chu Đại đệ tử. Cập chúng Bồ-tát. Nhất thiết hội giả.

hiền giả Ca diếp, các đại đệ tử, và các Bồ-tát tất cả hội họp,

諸天龍神乾沓畧世間人。聞經歡喜。前為佛作禮。

Chu Thiên long Thần kiên đẹp hòa thê gian nhân. Văn Kinh hoan hi. Tiền vi Phật tác lẽ.

chu thiên, long thần, kiên-đẹp-hòa, người thê gian, nghe kinh vui mừng đảnh lẽ trước chu Phật.

彌勒菩薩所問本願經

Di-lặc Bồ-tát sở vân Bồn Nguyện Kinh

Kinh Di-lặc Bồ-tát Sở Ván Bồn Nguyện.

TUỆ QUANG 慧光 FOUNDATION <http://www.daitangvietnam.com>

Nguyễn Tánh Trần Tiên Khanh & Nguyễn Hiền Trần Tiên Huyền Phiên Âm và Lược Dịch
Sun Apr 30 21:55:44 2006